

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

Javaslatok a gázfelhasználás csökkentésére és ehhez az uniós-forrás költési tervek erősítésére

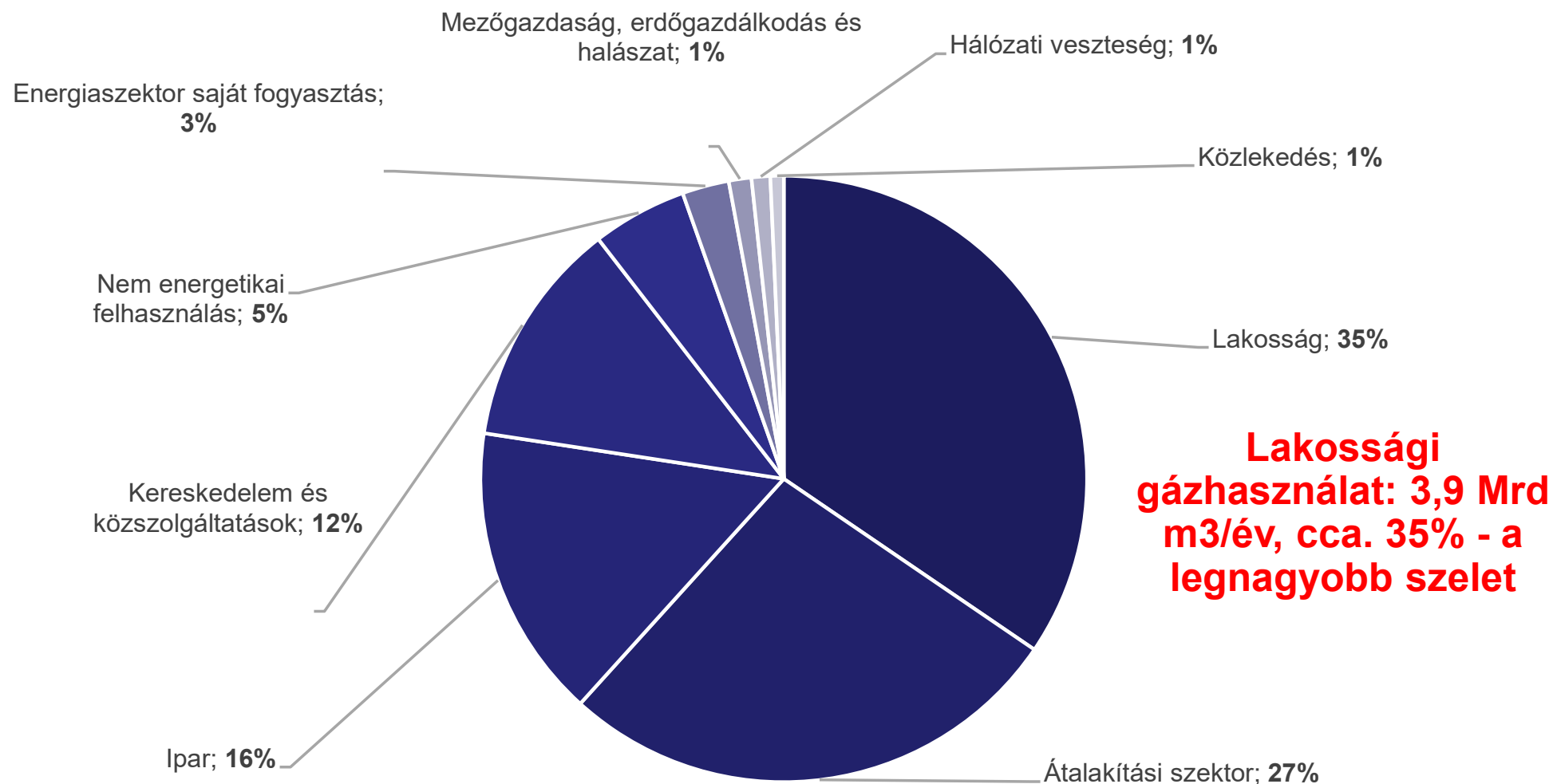
2022.10.25.

***Hogyan csökkentjük Magyarország gázfüggőségét? Online
szakmai fórum***

**Botár Alexa, éghajlatvédelem és energia
programigazgató, MTVSZ
alex@mtvsz.hu**

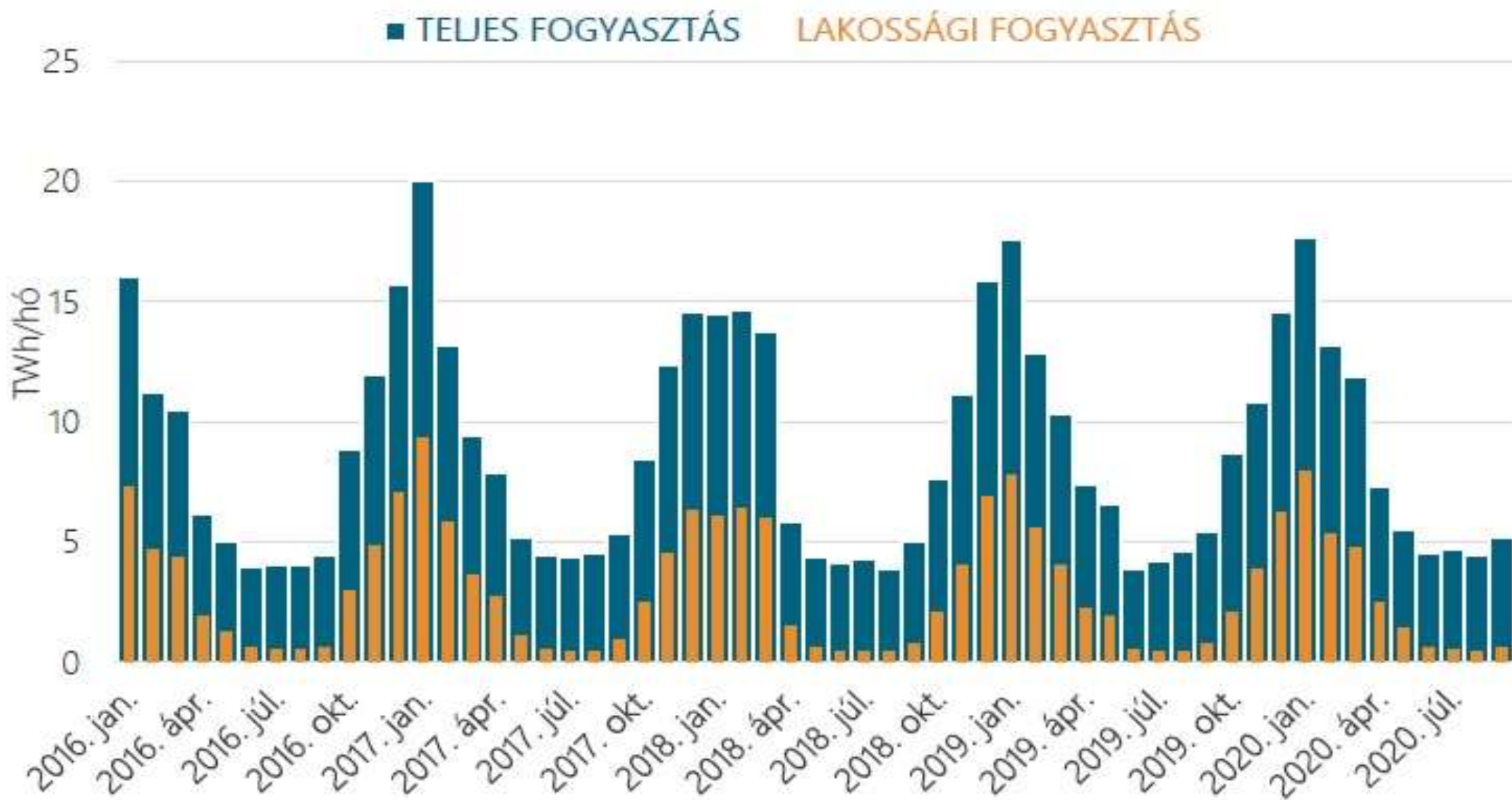

Magyarország gázfelhasználásának megoszlása; 2020 (MEKH alapján MTVSZ)

A lakossági gázfogyasztás a teljes fogyasztáson belül (MEKH)

Hazai lakóépületek energetikai felújítása – egy évtized lemaradásban

- 4,5 M lakás, több mint 80%-a 1990 előtt épült. Lakásállomány 60%-a (2,7 M lakás) HH-II-JJ energiacímkéjű.
- Mai új lakásépítési ráta: kb. 20-30e új lakás/év. Sajnos 2 évvel, 2024 júniusig tovább halasztva a ktg-opt. (közel nulla energiaigényű) épület használatbavételi feltétel.
- Mélyfelújítási ráta: kb.15-20e lakás/év.
- Kellene: min. 100-130e mélyfelújítás/év – 2040-ig, 17 év alatt 1,7-2,2 M lakás. Plusz 1% új ktg-opt. Lakásépítési ráta kellene: ez min. 45e új lakás/év – 765e 2040-ig. Ezek kombinációjával a legrosszabb 2,7 M lakás 2040-ig megújítható (2030-ig kellett volna, 10 év lemaradás)
- NES: 2 Mrd m³ gázfelhasználás megspórolható a hazai lakóépületekben.
- Rezsicsökkentés: nem ösztönzött energetikai felújításra, kitolt megtérülés, hazai lakások energiafelhasználása elmúlt évtizedben nőtt, míg EU-átlagban csökkent!

A hazai lakásállomány megoszlása energetikai osztály szerint

2. ábra. A lakásállomány megoszlása az energetikai jellemzők szerint (Takarék Index-számítás Csoknyai 2013-as ingatlanbesorolása, a 2016 óta épült lakások és a 2016 óta kiadott AA-BB energetikai tanúsítványok száma alapján történt közelítéssel, Forrás: Csoknyai 2013, KSH-lakásépítés 2016-tól, https://entan.e-epites.hu/?stat_megoszlas-AA-BB_energetikai_tanúsítványok_száma_2016-tól)

<https://greenfo.hu/hir/energetikai-szemponctbol-elavult-a-magyar-lakasallomany-90-szazaleka/>

MTVSZ: energetikai felújítási program és támogatási javaslat, szempontok

A hazai lakóépületek energetikai (mély)felújításának támogatásával a teljes hazai gázigény legalább ötödét, a gázimport legalább negyedét megspórolja az ország. Ez egyúttal helyzetbe hozza a hazai építőipart és kiemelten a kkv-kat, a hőszigetelést, napelemeket, hőszivattyúkat gyártó, illetve tervező-szerelő hazai cégeket, szakembereket.

Ehhez legyen állami program: felújítóknak egyablakos ügyintézés és tanácsadás; és szakmai cégekkel, intézményekkel (át)képzések szakemberekre, szerelőkre.

MTVSZ JAVASLATOK LAKÓÉPÜLET-FELÚJÍTÁSI PROGRAMHOZ:

Elsődlegesen a hőszigeteléssel egybekötött, **KOMPLEX FELÚJÍTÁSOKAT KELL TÁMOGATÁSOKKAL ÖSZTÖNÖZNI**, mivel ez biztosítja leginkább a tartósan alacsony rezsit és az energiabiztonságot. A felújítás mélységével arányosan nőhet a támogatási intenzitás.

A TÁMOGATÁSOKAT CÉLZOTTABBAN KELL ELOSZTANI: a közel 100 százalékos, vissza nem térítendő támogatásra az alacsony jövedelmű háztartások vannak rászorulva. Érdemes differenciáltan kezelni az átlagos/közepes jövedelműek igényeit és lehetőségeit, visszatérítendő támogatási formákat is beépítve a programba.

A TÁMOGATÁSOKAT KÖRFORGÁSOS RENDSZERBE KELL RENDEZNI: miután a visszatérítendő finanszírozásokat a háztartások a megtérülés ütemében visszafizetnék az erre a célra létrehozott alapba, további családok és lakóközösségek igényelhetnék újra, így a támogatások széles körben, hosszabb időn keresztül hozzáférhetőek maradnának.

Szakpolitikai folyamatok, lehetőségek

- Nemzeti Energiastratégia (NES 2030, kitekintéssel 2040) felülvizsgálata – év végéig?
    - NES: 2030-ra kitekintéssel 2040: 80% gázimport 70%-ra csökk.
    - TIM nyilatkozatok: 2021: 11,1 Mrd m³, 2030: 9,2 Mrd m³, 2050: 3,9 Mrd m³ gázhaszn/év. Ennyi kell a „a forgógépes kiegyenlítőkapacitás beindításához”?! TIM: gázimport: 2030-ra „jelentős” csökk., 2050-re 40% az import (azaz a 3,9 Mrd m³-ből 1,6 Mrd m³ import, többi hazai termelés). 2023: keresletcsökkentés, 2023-25: enhat, elektrifikáció, 2025-30: keresletcsökk. és „alternatív gázok”. 800 millió m³ fogyasztáscsökkenés? Hazai gáztermelés-növelés 2023-ra, 2 Mrd m³-re: új mezők nélkül. Biometán, hidrogén? Távhő: ma 70% gáztüzelésű, cél a teljesen megújulóra átállás (geotermális).
  - Nemzeti Energia és Klímaterv (NEKT) felülvizsgálata - 2023 közepéig.
NEKT 2030: GHG: 40%, EE: 785 PJ (2005-szint), RES: 21%, szakmai civil javaslat: GHG: 55-60%, EE: 650 PJ, RES: 23-28%
- ? Energia veszélyhelyzeti akcióterv hatása ?

Uniós költési tervek, forráslehetőségek

- **TIM:** „a földgázigény csökkentése, az alternatívák növelése és a villamosenergia-rendszer alakítása közel 10 milliárd eurós beruházás, ebből 6,5 milliárdot uniós forrásból szeretnék finanszírozni. A többi a piac által finanszírozott rész.”
- **Helyreállítási terv (HET):** egyeztetés alatt; hitelrész is felveszi Mo.? HET új REPowerEU fejezete (2023 aug-ig benyújtandó mindegyik uniós tagállamban)
- **Operatív Programok:** egyeztetés alatt; jobban energiaátmenetre, enhat-ra hangolandó: KEHOP Plusz, TOP Plusz, GINOP Plusz

EU-s folyamatok: Gáz csomag, Metán strat. és szabályozás, Fitfor55
REPowerEU, közös gázbeszerzés és dinamikus árfolyosó;
<https://mtvsz.hu/hirek/2022/10/egy-teli-hetre-szukseges-foldgaz-arat-huzza-ki-a-penztarcankbol-a-gazinfrasturaink-metanszivargasa>

MTVSZ javaslatok a gázfüggőség csökkentéséhez, energiaátmenet gyorsításához

- **Átfogó, 2040-ig tartó, differenciált lakóépület energetikai felújítási programcsomag és támogatási rendszere mielőbbi indítása** (hőszigetelés, fűtőkorszerűsítés és ablakcsere azaz komplex/mély felújítások ösztönzése a lock-in elkerülésére)

<https://mtvsz.hu/hirek/2022/09/evtizedes-lemaradast-hozhat-be-magyarorszag-az-energetikai-felujitasoknal>

- **Közösségi megújuló energia kezdeményezések segítése, támogatása** <https://mtvsz.hu/hirek/2022/09/energiakozossegekben-csokkentenek-a-rezsit-a-termeszetvedok>
- **A nemzeti stratégiák (NEKT, NES) felülvizsgálatakor – az egyeztetésbe érdemben bevonva az érintett feleket, társadalmat – azok fosszilis-függőség tempósabb csökkentésére, energiaátmenet gyorsítására hangolása**
- **Ezen stratégiák, tervek végrehajtásához az uniós költségvetési tervek – HET, OP-k – erősítése, áthangolása, pl. lakóépület en.hat. program beépítése stb.** <https://mtvsz.hu/hirek/2022/06/energiahatekonysagi-beruhazasokkal-sporolnak-meg-a-foldgazimport-negyedet-a-termeszetvedok>

Magyar
Természetvédők
Szövetsége
Föld Barátai Magyarország

MTVSZ Gázfüggőség-csökkentés program

- www.mtvosz.hu/gazkivezes
- Szakmai anyagok és javaslatok döntéshozóknak
- Gáz kiállítás és egyéb szemléletformáló anyagok
- Szakmai online fórum okt. 25.
- közlemények
- www.mtvosz.hu/palagaz
- www.mtvosz.hu/energiafordulat

HOGYAN CSÖKKENTSÜK GAZDASÁGUNK ÉS HÁZTARTÁSAINK GÁZFÜGGŐSÉGÉT OKOSAN?

Magyarországon az elsődleges energiafelhasználás kb. harmadéért felelős a háztartások energiafogyasztása. A magyar lakásállomány átlagos energiateljesítménye nagyon rossz („FF” energiateljesítmény kategória), az legalább kétszer annyi energiát fogyasztanak, mint egy korszerű épület. A hazai gázfogyasztás legnagyobb szeletét, közel 35 százalékát a lakossági gázfelhasználás teszi ki amiatt, hogy a magyar háztartások nagyjából 60 százaléka (2,8 millió háztartás) teljesen vagy részben gázzal biztosítja fűtését.

MEGOLDÁSI JAVASLATOK

1. ÉPÜLETEK SZINTJÉN:

A hazai lakóépületek energetikai teljesítményének támogatásával a teljes hazai gázigény legalább 10%-át, a gázigényt legalább negyedele megcsökkenti az ország. Ez egyből helyettesíti hozzá a hazai átlátható és ismerhető a kivétel, a hőszigetelés, napkollektorok, hőszivattyúk gyártói, illetve berendező hazai cégek, szakemberek.

Ehhez legyen állami program: felújítások egyetemes ügyintézés és tartósadák; és szakmai támogatás, intézményekkel (pl) képzés, szakemberek, szaktanácsok.

MTVSZ JAVASLATOK LAKÓÉPÜLET-FELÚJÍTÁSI PROGRAMHOZ:

<p>1. Épületek szintjén:</p> <p>Épületekben a hőszigetelésnél egyelőre a legkevésbé támogatott, KÖMÉLY FELÚJÍTÁSOKAT KELL TÁMOGATNUNK, mivel ez biztosítja leginkább a tartósan alacsony rezsit és az energiateljesítményt. A felújítás megvalósulási arányosan nőhet a támogatás intenzitása.</p>	<p>2. Támoogatásokat célszerűbben kell elosztani:</p> <p>A támoogatásokat célszerűbben kell elosztani, hiszen nem mindenki támogatásra az alacsony jövedelmű háztartások vannak ráérőse, Endreves differenciáltan kezelni az alacsony jövedelmű háztartások igényeit és lehetőségeit, vissza-terhelési támogatás formájában is beépítve a programba.</p>	<p>3. Támoogatásokat körforgásos rendszerbe kell rendezni:</p> <p>Működő és visszatérítendő finanszírozással a háztartások a megvalósítás útján visszatérítendő az erre a célra létrehozott alapba, továbbá csúszdák és leállítási pontok igénybevétele, így a támogatások sokkal hatékonyabban használhatók fel.</p>
<p>Lakóépületekben szelvé NAPÉLELMES MEGOLDÁSOK: társasházak és más lakóhelyek energia szar szektorában is fontos szerepet játszik. www.mtvosz.hu/kozszeg/energia</p>	<p>Hőszivattyús és előmelegített hőmérsékletű, külsőleg sztrán geotermikus adóteljesítő alapon a GEOTERMIAUS, ILLETVE HŐSZIVATTYUS MEGOLDÁSOK ELŐTÉRRE HELYEZÉSÉRE.</p>	<p>EGYALTALÁN NEM JAVASOLT fűtési berendezések támogatása (pl. szelvé gázkazánra nem).</p>

2. A HAZAI ENERGIARENDSZER SZINTJÉN:

- Energetikai hatékonysági fejlesztések: a termelt megújuló energia hatékony pl. átkonverziós rendszer.
- Megújuló energia alapú (pl.) hőszigetelés a meglévő lakóépületekben, nagy energiateljesítményű ágazatok szektora (pl. cementipar);
- A hazai áram- és hőenergia-ellátás biztonságának biztosítása;
- Hőszivattyús, szelvé hűtésre és előmelegítésre, hűtésre fordított szabályozás.